

APPLICATION OF TEACHING STRATEGIES WITHIN FOREIGN LANGUAGE CLASSES – SPECIALISED LANGUAGE

Alina Havric

Technical University of Moldova, 168 Ștefan cel Mare și Sfânt Bd., Chișinău, Republic of Moldova
alina.havric@lm.utm.md

Received: October, 16, 2018
Accepted: November, 23, 2018

Abstract. This article focuses on the problem of forming the competence of communication within foreign language classes – specialized language, which can be formed by the correct application of teaching techniques and respecting the stages of the lesson. Teaching technology applies various tools designed to help clearly define goals and achieve them by reaching outcomes that are expressed in students' competencies.

Key-words: *strategy, framework of thinking and learning, competence of communication.*

CZU 372.881.1

Introducere

Profesorul de limbă străină în cadrul Universității Tehnice are o sarcină primordială cea de a forma competențele de comunicare ale studenților – ingineri. Competența de comunicare în limbă străină prevede: receptarea mesajelor orale și scrise, producerea mesajelor orale și interacțiunea lor; producerea mesajelor scrise și interacțiunea acestora [1]. Așadar, profesorul proiectează strategiile didactice, care constituie o activitate complexă din partea conectorului/profesorului care propune, în primul rând, selectarea, organizarea/combinarea metodelor de învățământ în raport cu obiectivele/finalitățile prognozate, având în vedere: modul de abordare a învățării, formele de organizare a procesului de predare/învățare/evaluare, suporturile didactice și timpul necesar aplicării strategiilor didactice alese [2].

Procesul de învățare eficientă este determinat de anumite legități și de tehnologia didactică utilizată. Tehnologia didactică aplică diverse instrumente menite să contribuie la stabilirea clară a scopurilor și la realizarea lor prin atingerea finalităților care se exprimă în competențe formate la studenți. Succesul oricărui demers educațional depinde de principiile ce stau la baza lui. Învățarea este percepută ca o cale ce constă din trei etape: evocare, realizare a sensului și reflecție. Pentru a ghida studenții spre înțelegere, profesorii le oferă un cadru de gândire și învățare, care poate fi descris prin părțile sale componente, fiind perceput ca o strategie integră și bine structurată. Cadrul se constituie pornind de următoarea premisă: ceea ce știm determină ceea ce putem învăța.

Prima etapă a cadrului **de gândire și învățare** este *evocarea*, de la ea începe procesul de formare a competenței de comunicare la studenți. În timpul evocării se realizează mai multe activități cognitive importante. În primul rând este creat un context, în care educabilul își amintește ce știe despre un anumit subiect, începe să cugete la subiectul pe care în curând îl va examina în detalii. Este important faptul că, prin această activitate inițială, studentul

stabilește un punct de plecare bazat pe cunoștințele, experiența proprie de învățare, la care se pot adăuga altele noi.

Procesul de învățare este un proces de conectare a noului la ceea ce este deja cunoscut. Informațiile prezentate fără un context sau cele pe care studenții nu le pot corela cu altele deja cunoscute se uită foarte repede. Cei care învață își clădesc înțelegerea pe fundamentul oferit de cunoștințele și convingerile anterioare. Astfel, ajutându-i pe studenți să reconstruiască aceste cunoștințe și convingeri, se identifică neînțelegerile, confuziile și erorile de cunoaștere. Atunci când planificăm a forma competențe, gândim în primul rând la condițiile prelabile care vor asigura calitatea procesului. Un alt aspect important al evocării este de a-l implica activ pe cel care învață. Învățarea este un proces activ și nu unul pasiv. Deseori se întâmplă ca studenții să stea pasivi în clasă, ascultându-l pe profesorul care gândește în locul lor, în timp ce ei stau în bănci luând notițe sau visând cu ochii deschiși. Studenții trebuie să-și exprime cunoștințele scriind și/sau vorbind. În felul acesta, cunoștințele fiecăruia sunt conștientizate și este exteriorizată "schema" preexistentă în legătură cu un anumit subiect sau idee. Construind această schemă în mod conștient, studentul poate să coreleze mai bine informațiile noi cu ceea ce știa deja, deoarece contextul necesar pentru înțelegere devine mai evident. Comunicând, studenții se completează reciproc, conturând experiențe comune.

Durabilitatea înțelegerii depinde de procesul de corelare a informațiilor noi cu schemele preexistente, de aceea un alt aspect al etapei de evocare este motivarea pentru explorarea subiectului și stabilirea scopului propriu în această investigație. Interesul și scopul sunt esențiale pentru menținerea implicării active a educabilului în învățare. Când există un scop, procesul de învățare devine mai eficient. În acest sens există două tipuri de scopuri: cel impus de profesor și cel stabilit de student. O învățare durabilă poate fi asigurată, dacă educabilul este conștient de scopul învățării. Fără un interes susținut, motivația pentru reconstruirea schemelor cognitive sau pentru introducerea de noi informații în aceste scheme este mult diminuată. Pornind de la premisa că una din condițiile formării competențelor este disponibilitatea, evocarea este resursa incontestabilă pentru crearea acestei condiții. Sarcinile care vor facilita acest proces vor fi cele de tipul *Implică-te!* Aplicarea acestui tip de sarcini permite ca studenții să fie capabili :a conștientiza nivelul de dezvoltare, informare în raport cu sarcina propusă; a identifica fapte din experiențe proprii, a exterioriza cunoștințele, abilitățile, atitudinile vis-a-vis de subiect, a crea condiții prelabile pentru formarea / dezvoltarea competenței de comunicare.

Toate acestea reprezintă schema cognitivă inițială, un anumit nivel de dezvoltare al competenței. Realizarea sensului - este a doua etapă a cadrului pentru gândire, învățare și formare de competențe și anume competență de comunicare în limbă străină. La această fază cel care învață vine în contact cu noile informații. Un asemenea contact poate lua forma *lecturii unui text, a vizionării unei secvențe video, a ascultării unei înregistrări audio*. Aceasta este etapa în care profesorul are influență minimă asupra studentului, menținându-se implicarea lui activă în procesul de învățare. Sarcina esențială a realizării sensului este, în primul rând, de a menține implicarea și interesul, stabilite în faza de evocare. Există diferite strategii de predare care pot fi folosite pentru a-i ajuta pe studenți să rămână implicați [3]. Un instrument util în acest sens sunt *tehnicele de învățare*, pentru că le permit studenților să-și monitorizeze în mod activ înțelegerea. Etapa realizării sensului este esențială în procesul de înțelegere, deoarece aici studenții acoperă domenii noi de cunoaștere, aspect important în procesul de formare a competențelor.

O altă sarcină la realizarea sensului este de a susține eforturile studenților în monitorizarea propriei înțelegeri. Cei care învață sau citesc în mod eficient își monitorizează propria

înțelegere când întâlnesc informații noi. În timpul lecturii, cititorii buni vor reveni asupra pasajelor pe care nu le înțeleg. Studenții care ascultă pun întrebări sau notează ceea ce nu înțeleg, pentru a cere ulterior explicații, dar cei care învață în mod pasiv trec peste aceste goluri în înțelegere, fără a sesiza confuzia sau omisiunea. În plus, când educabilii își monitorizează propria înțelegere, ei completează cu noi informații schemele cognitive inițiale. Ei corelează în mod deliberat informația nouă cu ceea ce le este cunoscut. La nivelul realizării sensului se încurajează stabilirea de scopuri, analiza critică, analiza comparată și sinteza etc., lucruri foarte utile în etapa a doua de formare a competenței de comunicare.

La realizarea sensului se propun sarcini de tipul:

1. *Informează-te!* (lectură, ascultare activă);
2. *Procesează informația!* (reproducere, traducere, interpretare, aplicare, analiză a materialului nou).

Aplicând acest tip de sarcini, se pot obține următoarele rezultate: se completează, se modifică schema cognitivă a studentului, se asigură prelucrarea și înțelegerea ei de către studenți, se menține implicarea prin sarcini care facilitează contactul cu informația nouă și procesarea ei.

Reflecția este etapa imediat următoare în procesul de formare a competenței de comunicare. La această etapă studenții își consolidează cunoștințele noi și își restructurează activ schema cognitivă inițială, pentru a include în ea noi concepte. Pornind de la ideea că învățarea înseamnă schimbare care se manifestă sub forma unui alt mod de a înțelege, de a se comporta, a gândi, aceasta este etapa în care studenții însușesc cu adevărat cunoștințe și abilități noi. Această schimbare are loc doar atunci când cei care învață se implică activ în restructurarea tiparelor vechi, pentru a include în ele noul. Reflecția, ca etapă importantă în procesul de formare a competenței, urmărește câteva lucruri esențiale:

- crearea condițiilor pentru ca studenții să exprime în propriile lor cuvinte ideile și informațiile atestate/asimilate.
- generarea unui schimb sănătos de idei între studenți, prin care să-și dezvolte vocabularul și capacitatea de exprimare. Discutând la etapa de reflecție, studenții se confruntă cu o varietate de modele de gândire. Este un moment al schimbării și reconceptualizării în procesul de învățare. În baza schemelor cognitive inițiale se constituie scheme noi, completate cu informațiile procesate în timpul învățării.
- crearea contextului pentru exteriorizarea atitudinilor în raport cu cele învățate. Toate acestea mobilizează sistemul de cunoștințe, abilități și atitudini pe care studenții le posedă la moment, lucru foarte important pentru formarea competenței de comunicare [4].

La reflecție studenților li se propun sarcini de tipul:

1. *Comunică și decide!*
2. *Apreciază!*

Aplicându-le, se așteaptă următoarele rezultate: menținerea implicării printr-un schimb sănătos de idei; formarea și exprimarea atitudinilor; restructurarea durabilă a schemelor cognitive inițiale; constituirea unui sistem de cunoștințe, abilități și atitudini cu referire la subiectul studiat.

Tehnici pentru asigurarea unei învățări eficiente în cadrul orelor de limbă străină- limbaj specializat

J. Fr. Herbert afirma că plictiseala este păcatul de moarte al predării, prin urmare, pentru a dezvolta competența de comunicare în limba străină cadrul didactic îi revine sarcina de a selecta și utiliza strategii variate pentru a crea activități ce vor stimula implicarea în sarcină și vor stârni curiozitate la studenți și să-i determine să muncească în mod eficient. O

tehnică ce poate fi propusă și utilizată în cadrul orelor de limbă străină și anume la limbaj specializat este *Cinquain* sau *cvintetul*. Ea constă în elaborarea unui text propriu, inspirat dintr-un subiect luat în discuție, ea este recomandabilă pentru etapa reflecției, când studentul își va exprima într-o formă netradițională opinia-generalizare, și rezidă în scrierea unei poezii de cinci rânduri. Operațiile mintale care reclamă scrierea *cinquain*-ului includ: nominalizarea, descrierea, generalizarea. Structura acestei poezii constă în: un substantiv ca statut de titlu; două adjective determinative pentru acel substantiv; trei verbe –predicatele ale acelui substantiv-subiect; patru cuvinte semnificative, care încheagă imaginea generală; un substantiv echivalent cu primul, la nivel lexical sau intratextual, prin mijlocirea celor patru cuvinte anterioare.

Se alege un subiect dintr-un domeniu, de exemplu silk/matase ce face parte din domeniul Textile, studiat la facultatea de industrie ușoară, li se dă timp studenților pentru a produce un text în parametri dați, apoi studenții citesc textul produs [5].

Cinquain-ul se poate utiliza pentru definirea conceptelor, noțiunilor, termenilor pentru exprimarea opiniei într-o discuție la diferite subiecte de specialitate.

Clustering este o modalitate de organizare grafică a informației ce provine dintr-un baristroming nelinear, utilă pentru evocare și reflecție. Prin acumularea și prezentarea grafică a informației, se oferă posibilitatea de a crea asociații noi, se stimulează procesul de gândire, studenții formându-și o viziune de ansamblu asupra unor cunoștințe și conexiuni ce există între realități și concepte tehnice. Se aplică la evocare și la etapa reflecție. La evocare pentru stabilirea nivelului de cunoaștere și înțelegere, pentru actualizarea unor noțiuni, categorii, clasificări; la etapa reflecție –ca suport pentru scriere sau prezentare a subiectelor de specialitate [3].

SINELG- sistem interactiv de notare pentru eficientizarea lecturii și a gândirii –este o tehnică de lectură interogativă/analitică a unui text, lectura care se operează la etapa realizarea sensului, după ce în cadrul evocării s-au actualizat unele informații. Această tehnică este un mijloc de monitorizare a înțelegerii textului specializat și de a face lectura textului științific funcțională.

Concluzii

În concluzie putem reitera, că studenții formează competențele de comunicare în limbă străină în cazul în care demersul educațional este realizat cu corectitudine, respectând toate etapele lecției și prin utilizarea diferitor strategii didactice, care facilitează și provoacă interesul învățării la studenți.

O condiție esențială este instaurarea unui climat favorabil, o relație profesor-student bazată pe cooperare în procesul de predare-învățare-evaluare. Studenții trebuie astfel stimulați să formuleze întrebări pentru clarificarea propriilor idei, să-și exprime propriul punct de vedere. Un cadru didactic îi îndeamnă pe studenți să caute noi conexiuni între date, să asocieze, să-și imagineze, să admită idei, să perfecționeze ideile altora și să orienteze aceste idei în direcții noi.

Referințe bibliografice:

1. Cristea S., Dicționar de termeni pedagogici, Editura Ddidactică și pedagogică, R.A-București, 2000, p. 422.
2. Guțu VL., Pedagogie, Chișinău, 2013, pp.364-365.
3. Dumitru I., A. Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Editura de Vest, Timișoara, 2000.
4. Schean I., Gândirea critică: metode active de predare- învățare, Editura Dacia Educațional, 2004.
5. Temple CH., Steele J., Kurtis L., Meredith S., Aplicarea Tehnicilor de dezvoltare a gândirii critice, adaptare: Cartaleanu T., Cosovan OL., Ghidul IV, Chișinău, 2003, pp. 34-48.